

Реч уреднице
Editor's Note

Тема броја 23 „Рефлексије о социјализму“ инспирисана је међународним научним скупом „Музичко наслеђе државног социјализма – Преиспитивање нараћања о послератној Европи“, одржаним септембра 2015. године у Београду. Радови одабрани за овај шемај доносе пресек тема и проблемских области иницираних овим скупом; наизменично су засиуљене студије који се односе на српску музику после Другог светског рата и на музику у другим социјалистичким земљама, како би читаоци могли да сагледају у паралели ситуацију у различитим контекстима, чије су специфичности преваходно биле одређене стриктношћу примене социјалистичких начела. Темат „Рефлексије о социјализму“ креира живописну панораму музичког живота у раздобљу државног социјализма, али и указује на данашње реперкусије појединих системских, односно, идеолошких поставки тога доба.

The main theme of the issue no. 23 “Reflections on Socialism” is inspired by an international conference “Musical Legacies of State Socialism – Revisiting Narratives about Post-World War II Europe”, held in September 2015 in Belgrade. Articles selected for this issue bring a cross section of topics and problem areas initiated by this conference; studies on Serbian music after World War II and music in other socialist countries alternate in order to allow readers to compare different contexts, whose specificities were predominantly determined by the strictness of the application of the socialist realist canon. The theme “Reflections on Socialism” creates a colourful panorama of musical life in the period of state socialism, but also points to today’s repercussions of certain systemic and ideological settings of that time.

ISSN 1450-9814

23

II/2017

Reflections on **Socialism**

Reflections on Socialism

Часопис **МУЗИКОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ**
Journal of **THE INSTITUTE OF MUSICOLOGY SASA**

23

II/2017

МУЗИКОЛОГИЈА
USICOLOGY

Рефлексије о **социјализму**

Reflections on **Socialism**

Часопис МУЗИКОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ
Journal of **THE INSTITUTE OF MUSICOLOGY SASA**

МУЗИКОЛОГИЈА
Часопис Музиколошког института САНУ
MUSICOLOGY
Journal of the Institute of Musicology SASA

~
23 (II/2017)
~

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК / EDITOR-IN-CHIEF
Ивана Медић / Ivana Medić

РЕДАКЦИЈА / EDITORIAL BOARD
Александар Васић, Ивана Весић, Јелена Јовановић, Данка Лајић Михајловић, Биљана Милановић,
Весна Пено, Катарина Томашевић /
Aleksandar Vasić, Ivana Vesić, Jelena Jovanović, Danka Lajić Mihajlović, Biljana Milanović, Vesna Peno,
Katarina Tomašević

СЕКРЕТАР РЕДАКЦИЈЕ / EDITORIAL ASSISTANT
Јелена Јанковић-Бегуш / Jelena Janković-Beguš

МЕЂУНАРОДНИ УРЕЂИВАЧКИ САВЕТ / INTERNATIONAL EDITORIAL COUNCIL
Светислав Божић (САНУ), Џим Семсон (Лондон), Алберт ван дер Схоут (Амстердам), Јармила
Габријелова (Праг), Разија Султанова (Кембриџ), Денис Колинс (Квинсленд), Сванибор Петан
(Љубљана), Здравко Блажековић (Њујорк), Дејв Вилсон (Велингтон) /
Svetislav Božić (SASA), Jim Samson (London), Albert van der Schoot (Amsterdam),
Jarmila Gabrijelova (Prague), Razia Sultanova (Cambridge), Denis Collins (Queensland), Svanibor
Pettan (Ljubljana), Zdravko Blažeković (New York), Dave Wilson (Wellington)

Музикологија је рецензирани научни часопис у издању Музиколошког института САНУ. Посвећен је проучавању музике као естетског, културног, историјског и друштвеног феномена и примарно усмерен на музиколошка и етномузиколошка истраживања. Редакција такође прихвата интердисциплинарне радове у чијем је фокусу музика. Часопис излази два пута годишње. Упутства за ауторе могу се преузети овде: <http://www.doiserbia.nb.rs/journal.aspx?issn=1450-9814&pg=instructionsforauthors>

Musicology is a peer-reviewed journal published by the Institute of Musicology SASA (Belgrade), dedicated to the research of music as an aesthetical, cultural, historical and social phenomenon and primarily focused on musicological and ethnomusicological research. Editorial board also welcomes music-centred interdisciplinary research. The journal is published semiannually. Instructions for contributors can be found on the following address: <http://www.doiserbia.nb.rs/journal.aspx?issn=1450-9814&pg=instructionsforauthors>

ISSN 1450-9814
eISSN 2406-0976
UDK 78(05)

БЕОГРАД 2017.
BELGRADE 2017

Изјава о тачности / Disclaimer

Садржај објављених текстова одражава искључиво ставове њихових аутора. Уредник и редакција не сnose одговорност за тачност изнетих података. Електронске адресе и линкови су тачни у тренутку објављивања ове свеске. Уредник и редакција не одговарају за трајност, тачност и прикладност линкованог садржаја. / The content of published articles reflects only the individual authors' opinions, and not those of the editor and the editorial board. Responsibility for the information and views expressed in the articles therein lies entirely with the author(s). Electronic addresses and links are correct at the moment of the publication of this volume. The editor and the editorial board are not responsible for the persistence or accuracy of urls for external or third-party websites referred, and do not guarantee that any content on such websites is, or will remain, accurate and appropriate.

ПРЕВОДИОЦИ / TRANSLATORS

Ивана Медић, Зорица Симовић / Ivana Medić, Zorica Simović

ЛЕКТОР ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК / ENGLISH-LANGUAGE EDITING

Иван Муџић / Ivan Moody

ЛЕКТОРИ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК / SERBIAN-LANGUAGE EDITING

Мирјана Нешић / Mirjana Nešić

КОРЕКТУРА / PROOFREADING

Јелена Јанковић-Бегуш / Jelena Janković-Beguš

ДИЗАЈН И ТЕХНИЧКА ОБРАДА / DESIGN & PREPRESS

Студио Omnibooks, Београд / Studio Omnibooks, Belgrade

ШТАМПА / PRINTED BY

Скрипта Интернационал, Београд / Scripta Internacional, Belgrade

Часопис је индексан на <http://doiserbia.nb.rs/> и у међународној бази ProQuest. / The journal is indexed in <http://doiserbia.nb.rs/> and in the international database ProQuest.

Објављивање часописа финансијски су помогли Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство културе и информисања Републике Србије и СОКОЈ — Организација музичких аутора Србије / The publication of this volume was financed by the Ministry of Education, Science and Technological Development, the Ministry of Culture and Information of the Republic of Serbia and SOKOJ – Serbian Music Authors' Organization.

САДРЖАЈ / CONTENTS

РЕЧ УРЕДНИЦЕ / EDITOR'S FOREWORD

9–12

ТЕМА БРОЈА / THE MAIN THEME

РЕФЛЕКСИЈЕ О СОЦИЈАЛИЗМУ

REFLECTIONS ON SOCIALISM

Mirjana Veselinović-Hofman

WHAT, HOW, AND WHY IN SERBIAN MUSIC AFTER WORLD WAR II,
IN THE LIGHT OF IDEOLOGICAL-POLITICAL UPHEAVALS

Мирјана Веселиновић-Хофман

ШТА, КАКО И ЗАШТО У СРПСКОЈ МУЗИЦИ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА, У
СВЕТЛУ ИДЕОЛОШКО-ПОЛИТИЧКИХ ПРЕВИРАЊА

15–29

Georgia Petroudi

PROKOFIEV'S SEVENTH SYMPHONY AND ITS TWO ENDINGS:
A STUDY OF "IMPOSED" REVISIONS

Георгија Пејруди

СЕДМА СИМФОНИЈА ПРОКОФЈЕВА И ЊЕНА ДВА ЗАВРШЕТКА:
СТУДИЈА О „НАМЕТНУТИМ” РЕВИЗИЈАМА

31–40

Melita Milin

AFTER ZERO HOUR: STATES AS "CUSTODIANS OF UNIVERSAL HUMAN CULTURE",
OR "GUARDIANS OF ADVANCED ART"

Мелиџа Милин

ПОСЛЕ НУЛТЕ ГОДИНЕ: ДРЖАВЕ КАО „ЧУВАРИ УНИВЕРЗАЛНЕ КУЛТУРЕ
ЧОВЕЧАНСТВА” ИЛИ „ЧУВАРИ НАПРЕДНЕ УМЕТНОСТИ”

41–57

Elena Maria Șorban

COMMUNIST IDEOLOGY AND ACADEMIC EDUCATION. A CASE STUDY: WORLD
MUSIC HISTORY AS A SUBJECT IN ROMANIAN UNIVERSITIES, 1948–2014

Елена Марија Шорбан

КОМУНИСТИЧКА ИДЕОЛОГИЈА И АКАДЕМСКО ОБРАЗОВАЊЕ.
СТУДИЈА СЛУЧАЈА: ОПШТА ИСТОРИЈА МУЗИКЕ КАО ПРЕДМЕТ НА РУМУНСКИМ
УНИВЕРЗИТЕТИМА, 1948–2014

59–81

Nemanja Sovtić

THE NON-ALIGNED HUMANISM OF RUDOLF BRUČI: THE COMPOSER AND THE
SOCIETY OF SELF-MANAGEMENT SOCIALISM

Немања Совић

НЕСВРСТАНИ ХУМАНИЗАМ РУДОЛФА БРУЧИЈА: КОМПОЗИТОР И ДРУШТВО
САМОУПРАВНОГ СОЦИЈАЛИЗМА

83–97

Borislava Vučković

DR NELE KARAJLIĆ IN THE FRAMEWORK OF “THE NEW PRIMITIVES”

Борислава Вучковић

ДР НЕЛЕ КАРАЈЛИЋ У ОКВИРУ „НОВОГ ПРИМИТИВИЗМА”

99–116

Ádám Ignácz

“MUSIC FOR MILLIONS”. JÁNOS MARÓTHY AND ACADEMIC RESEARCH ON
POPULAR MUSIC IN SOCIALIST HUNGARY

Адам Игнац

„МУЗИКА МИЛИОНА“

ЈАНОШ МАРОТИ И АКАДЕМСКО ПРОУЧАВАЊЕ ПОПУЛАРНЕ МУЗИКЕ У
МАЂАРСКОЈ

117–126

Marija Golubović & Nikola Komatović

THE EARLY PRAGUE SPRING: ANALYSING THE RE-ESTABLISHMENT OF
MODERNIST ASPECTS ACCORDING TO THE EXAMPLE OF THREE PIANO
CONCERTOS BY THE “PRAGUE GROUP” OF COMPOSERS (STANOJLO RAJIČIĆ,
LJUBICA MARIĆ AND MILAN RISTIĆ)

Марија Голубовић и Никола Коматовић

РАНО ПРАШКО ПРОЛЕЋЕ: АНАЛИЗА ПОНОВНОГ УСПОСТАВЉАЊА
МОДЕРНИСТИЧКИХ АСПЕКТА НА ПРИМЕРУ ТРИ КЛАВИРСКА КОНЦЕРТА
КОМПОЗИТОРА „ПРАШКЕ ГРУПЕ“

127–141

VARIA

Vesna Peno & Marija Obradović

О ПЕВНИЧКОМ ПРОСТОРУ И ХИМНАМА КОЈЕ СУ У ЊЕМУ ПОЈАНЕ. У ТРАГАЊУ ЗА
ПОЈАЧКО-ГРАДИТЕЉСКИМ ВЕЗАМА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Vesna Peno, Marija Obradović

ON THE CHANTING SPACE AND HYMNS THAT WERE SUNG IN IT. SEARCHING
FOR CHANTING-ARCHITECTURAL CONNECTIONS IN THE MIDDLE AGES

145–173

Jelena Jovanović

REFLECTIONS ON A „SHOP“ MELODIC MODEL IN WEDDING AND ST. GEORGE'S
DAY SONGS OF EASTERN AND CENTRAL SERBIA

Јелена Јовановић

ОДРАЗИ 'ШОПСКОГ' МЕЛОДИЈСКОГ МОДЕЛА
У СВАДБЕНИМ И ЂУРЂЕВДАНСКИМ ПЕСМАМА ИСТОЧНЕ И ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ
175–197

Биљана Милановић

УОБЛИЧАВАЊЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАМЋЕЊА: ПОЧЕЦИ МЕМОРИСАЊА СТЕВАНА
СТОЈАНОВИЋА МОКРАЊЦА У СРПСКОЈ МУЗИЦИ (1919–1923)

Biljana Milanović

SHAPING NATIONAL MEMORY: THE BEGINNING OF MEMORIZING STEVAN
STOJANOVIĆ MOKRANJAC IN SERBIAN MUSIC (1919–1923)

199–218

Оливера Николић

МУЗИЧКИ СВЕТ ИВАНА ЈЕВТИЋА У ПРЕВИРАЊУ ИЗМЕЂУ ТРАДИЦИОНАЛНОГ
И НОВОГ УМЕТНИЧКОГ ИЗРАЗА. ТЕНДЕНЦИЈЕ ПРОМЕНА НА ПРИМЕРУ
ИЗАБРАНИХ ДЕЛА КОНЦЕРТАНТНОГ ЖАНРА

Olivera Nikolić

IVAN JEVTIĆ'S MUSICAL UNIVERSE AT A CROSSROADS OF TRADITIONAL AND
NEW MUSIC EXPRESSION. TENDENCIES OF CHANGES ON THE EXAMPLE OF
SELECTED WORKS OF THE CONCERT GENRE

219–237

Данка Лајић-Михајловић

ТРАГ МУЗИКЕ УРЕЗАН У ВОСКУ: КОЛЕКЦИЈА ФОНОГРАФСКИХ СНИМАКА ИЗ
МУЗИКОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ

Danka Lajić Mihajlović

TRACES OF MUSIC CARVED IN WAX: THE COLLECTION OF PHONOGRAPHIC
RECORDINGS FROM THE INSTITUTE OF MUSICOLOGY SASA

239–257

Michael Oravitz

DROPLETS OF DEW. THE MUSIC OF VERA STANOJEVIĆ

Мајкл Оравиц

КАПИ РОСЕ: МУЗИКА БЕРЕ СТАНОЈЕВИЋ
259–286

ЈУБИЛЕЈ / ANNIVERSARY

Катарина Томашевић

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ. ИНОВАТИВАН И АУТЕНТИЧАН СТВАРАЛАЦ:

ВЛАДАН РАДОВАНОВИЋ

289–301

НАУЧНА КРИТИКА И ПОЛЕМИКА
/ SCIENTIFIC REVIEWS AND POLEMICS

Мелија Милин

HELMUT LOOS, E-MUSIK, KUNSTRELIGION DER MODERNE, BEETHOVEN UND
ANDERE GÖTTER. KASSEL, BÄRENREITER, 2017. (ISBN 978-3-7618-2435-1)
305–309

Биљана Милановић

NADA BEZIĆ, GLAZBENE ŠETNJE ZAGREBOM. ZAGREB, ŠKOLSKA KNJIGA, 2016.
(ISBN 978-9-5306-1594-6)
310–313

Бојдан Ђаковић

ВЕСНА САРА ПЕНО, ПРАВОСЛАВНО ПОЈАЊЕ НА БАЛКАНУ НА ПРИМЕРУ ГРЧКЕ
И СРПСКЕ ТРАДИЦИЈЕ. ИЗМЕЂУ ИСТОКА И ЗАПАДА, ЕКЛЕСИОЛОГИЈЕ И
ИДЕОЛОГИЈЕ. БЕОГРАД, МУЗИКОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ, 2016.
(ISBN 978-86-80639-25-3)
314–321

Ivan Moody

IVANA MEDIĆ, FROM POLYSTYLISM TO META-PLURALISM. ESSAYS ON LATE SOVIET
SYMPHONIC MUSIC. BELGRADE, INSTITUTE OF MUSICOLOGY SASA, 2017.
(ISBN 978-86-80639-30-7)
322–324

Jelena Novak

SINGING, DRAGONS AND BEYOND: OPERA FORWARD FESTIVAL,
AMSTERDAM, MARCH 18–31, 2017.
325–330

Marija Dumnić

SIMM-POSIUM 2 – SOCIAL IMPACT OF MAKING MUSIC. LONDON, MILTON
COURT – GUILDHALL SCHOOL OF MUSIC AND DRAMA, 7– 8 JULY 2017.
331–335

NADA BEZIĆ
GLAZBENE ŠETNJE ZAGREBOM

Zagreb: Školska knjiga, 2016. ISBN 9789530615946

Књига *Glazbene šetnje Zagrebom*, ауторке др Наде Безић, први је специјализовани водич кроз музичку баштину Загреба. Написана је с намером да читаоца поведе трагом бројних простора града везаних за компоновање и извођаштво, музичко школство и издаваштво, израду и дистрибуцију инструмената, проучавање музике и чување сећања на њу. Намењена је широј публици, онима који познају или желе да упознају град и његову музичку историју, али је од користи и музиколозима, будући да доноси податке проистекле из опсежних истраживања.

На уводним страницама ауторка пише о концепцији своје књиге, типу музике и временским оквирима које обухвата. Тако сазнајемо и занимљиву причу о настанку „музичких шетњи”, иницираних пре више од једне и по деценије. Своје прво искуство музичког водича Безићева је стекла током посета колега из Беча, а оно је прерасло у идеју о низу „radijskih glazbenih 'šetnji' Zagrebom” (стр. 7), остварених у емисијама Трећег програма Хрватског радија (циклус *Iz glazbenih pismohrana*, 1999–2004). Представљање истраживања рађених у те сврхе пренето је из етарских сфера у прву верзију ове књиге. До уласка у штампу публикација је употпуњена новим сазнањима и искуствима, јер се Безићева паралелно посветила и научној обради исте тематике, одбранила докторат с темом *Glazbena topografija Zagreba od 1799. do 2010.: Prostor i muziciranje i spomen-obilježja* (2011) и под истим насловом објавила га у издању Хрватског музиколошког друштва (2012).

Књига *Glazbene šetnje Zagrebom* упућује на најразличитије просторе, од кућа и улица, паркова и гробних алеја, до ентеријера попут музејских соба и концертних дворана. Иако је тежиште на уметничкој музици, тачније на локацијама везаним за њу током XIX и прве половине XX века, ауторка прати трагове различитих пракси урбане народне, популарне и уметничке културе грађанског друштва, које су се неретко преклапале. Тако се, на пример, у више наврата могу пронаћи информације о цитрашким и тамбурашким ансамблима и њиховој популарности од краја XIX века, о салонима у којима се концертирало, али и певало и плесало, о музичким издавачима и књижарама опремљеним различитим врстама музикалија или о популарним међуратним кабареима. Истовремено, и наведене временске границе једнако су флексибилне. Реч је не само о томе да Безићева наводи и новије музичке праксе, датуме и догађаје, указујући, на пример, на

места оснивања и рада значајних ансамбала и фестивала или на изградњу дуго ишчекиваних зграда Дворане Лисински (1973) и Музичке академије (2014). Временски оквири су, заправо, сасвим релативни када се сагледава музичка топографија града, па ауторка с правом констатује да је ово „knjiga i o prošlosti i o sadašnjosti”, о својеврсном „osvajanju prostora glazbom” (стр. 6), јер музика која је некада обитавала на некој локацији изнова се учитава у тај простор и мења знање о његовој садашњости.

Преplitању различитих врста музике, прошлости и садашњости, те простору као њиховом заједничком именитељу може се додати и кретање, пошто се све приче саопштавају у покрету, кроз пажљиво испланиране обиласке града. Према њима је обликована и структура књиге. Од укупно осам средишњих поглавља, тачније музичких шетњи које чине окосницу публикације, прве четири шетње обухватају 132 локације у централним деловима града („Gornji grad i Radićeva ulica”, „Kaptol i Nova Ves”, „Ilica od Britanskog do Jelačićevog trga”, „Zelena potkova”). Оне оцртавају историјско језгро и најважнија подручја данашњег Загреба, па су по садржају најразноврсније и најобимније. Пета шетња уноси контраст, успорава темпо кретања, водећи стазама поред мирогојских гробова („Mirogojskim arkadama i alejama”), док се шеста враћа динамици градских улица, овога пута оних које су именоване према музичким личностима („Od ulice do ulice”). Последње две шетње воде у разгледање пунктова јавног концертирања и спомен-обележја посвећених музичарима („Koncertni prostori”; „Spomenici”). После кратких летописних информација о музичкој историји Загреба („Kronologija”) и закључног погледа на претходна кретања градом траговима музике („Na kraju šetnji”), следе прилози: пописи и илустрација и литературе, регистри личних имена, институција и места и кратка биографија ауторке.

Приповедајући уз шетње градом, Безићева се вешто креће кроз историјски променљиве социјално-политичке и културалне контексте. У тим дијахронијама она издваја музичке „звезде”, попут композитора Ватрослава Лисинског и оперске уметнице Милке Трнине, наглашава доминацију Хрватског глазбеног завода током првог века његовог постојања, те Загребачки бијенале који надмашује друге манифестације и фестивале. Указује на удео жена у оцртавању музичке историје града. Осветљава питања статуса музике у односу на остале уметничке и интелектуалне праксе, чинећи то на ненаметљив и дискретан начин. На пример, она издваја укупно 100 гробова музичких личности, открива њихове рељефе, бисте, плоче са специфичним мотивима (попут уклесаног нотног текста), даје податке о породичним гробницама које су израдили познати вајари. Показује да су надгробна обележја музичара ипак већином скромна, понекад и готово скривена од погледа пролазника, али на читаоцу оставља да процени може ли се њихова лепота и монументалност „mjeriti s најčešће opisivanim i орjevanim grobovima književnika” (стр. 170). Сличну ненаметљивост показује и у својој статистици од 107 „музикалних” улица – оних које носе имена композитора, музичких писаца и/или (етно)музиколога, интерпретатора и осталих музичких делатника, укључујући и личности других професија, које су се бавиле и музиком. Таквих улица је мало у централним, далеко више у осталим, углавном рубним

деловима града, знатан број њих је новијег датума, настао током интензивне градње стамбених блокова од друге половине XX века, па ови закључци, заједно са другим подацима у књизи, могу навести на размишљање о сложеном положају музике у апарату званичног сећања. Политика је неизбежан чинилац тих оквира, посебно у преломним периодима промена државно-политичких система, о чему сведоче и поједини подаци Безићеве. Сазнајемо, на пример, о враћању старе плоче са именима Фрање Јосипа I и Куена Хедерварија (1991), којој је цар готово век пре тога и „udario zaglavni kamen” (1895), а уклоњене из здања Хрватског гласбеног завода у време оснивања прве југословенске државе (стр. 206). Наилазимо и на пример „nasilnih intervencija” на спомен-плочи Лисинског (1969) из времена друге Југославије, где је „sporna riječ ’jugoslavenski’” испрва пребојена, а 2007. преправљена у „južnoslavenski” (стр. 218). Забележена је и информација о Мокрањчевим стубама у насељу Гољак, јединој улици названој „po nekom glazbeniku iz bivše Jugoslavije koja nije preimenovana 1992. i 1993. godine (za razliku od Mокranjčeve ulice)”, мада без упућивања на имена других музичара из некадашње државе, избрисаних са мапе данашњег Загреба (стр. 194).

Истрајно попуњавајући празнине у досадашњим музичкоисторијским знањима, Безићева закључује да је „Zagreb nekoć, razmjerno broju stanovnika, bio bogatiji glazbom nego danas, kada se, kao i drugdje, glazba sve više samo sluša, a sve manje svira i pjeva.” Укрштање података омогућава јој да успостави целовитије слике о појединим периодима музичке културе града, па закључак симболично завршава музичком шетњом, овога пута замишљеном и смештеном у 1882. годину:

u Visokoj ulici stanuje Ivan pl. Zajc i njemu u čast tamo se priređuju podoknice. U Demetrovoj 2 svake se subote sastaju 'Kvakači' i često, uz nadahnut humor, muziciraju. Malo dalje grof Đuro Jelačić u svojem dvorcu svira flautu u krugu prijatelja, svira se i kod Žigrovića-Pretočkog u Mletačkoj, kao i u domu Franje i Dragice Marković na rubu Griča. U njihovu susjedstvu (...) vježba Diletantski orkestar 'Hrvatskoga sokola', a na Južnoj promenadi (...) redovito svira vojna glazba u ljupkom paviljonu. U kazalištu na Markovu trgu debitira Milka Trnina. Na repertoaru kazališta je 13 glazbenih djela, a od toga je Verdijeva *Aida* u jednoj sezoni doživjela čak 21 izvedbu! U redutnoj dvorani kazališta slušaju se koncerti i pleše se, a dalje, na drugoj strani trga osniva se klub ljubitelja i svirača citre. (str. 233)

Озбиљан истраживачки рад помаља се иза кратих бележака и прича, својеврсних минијатура о музици, обојених луцидним запажањима и прожетих анегдотским призвуком. Зато читање књиге стално подстиче радозналост и забавља читаоца. Њен наратив, прилагођен ширем аудиторијуму, не губи научну димензију, те књига представља узоран пример примењене музикологије. Удео у томе има и њен визуелни идентитет, који су потписали Сања Иван и Антун Стагличкић-Бален, опремивши публикацију архивским фотографијама, илустрацијама, стилизованим мапама и путоказима за лако сналажење у шетњама. Најзад, ово издање Школске

књиге (уредница Петра Павић) показује да се богатство и занимљивост музичке историје не крију само у великим музичким престоницама. Стога би оно могло да подстакне настанак сличних пројеката примењене музикологије у другим градовима југоисточне Европе.

Нади Безић, ауторки књиге *Glazbene šetnje Zagrebom*, уручена је награда „Josip Andreis“ за музичку публицистику и музикологију Хрватског друштва складатеља за 2016. годину.

Биљана Милановић